

Avdelningen för energieffektivisering
Enheten för resurseffektiva produkter
Carmen Butler
016-542 06 28
carmen.butler@energimyndigheten.se

Miljö- och
Energidepartementet

Yttrande angående Promemoria energimärkning

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak promemorian.
- Energimyndigheten avstyrker ska-kravet vad gäller viten, att förelägganden och förbud ”ska” förenas med vite, ”om det inte av särskilda skäl är obehövt.”
- Energimyndigheten noterar att förslaget till lagarna om energimärkning innefattar ändringar som inte speglas i Lag (2008:112) om ekodesign.
- Energimyndigheten anser vidare att det bör regleras på vilket språk teknisk dokumentation och relaterat underlag (dvs provningsrapporter och liknande) ska författas.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten har följande synpunkter:

Det föreskrivs i 4 § i förslag till lagarna att ett beslut om föreläggande eller förbud ”ska” förenas med vite, ”om det inte av särskilda skäl är obehövt”. Energimyndigheten noterar att den förslagna bestämmelsen innebär en stor ändring jämfört med den tidigare bestämmelse, andra meningen i 15 § i Lag (2011:721) om märkning av energirelaterade produkter, som stadgar att ett föreläggande eller förbud ”får” förenas med vite. Energimyndigheten anser att ändringen skulle bland annat innebära att myndigheten går direkt från att skriva en begäran om yttrande till näringsidkare, kopplad till dialog, till beslut om vitesförelägganden, utan att ha ett beslut om föreläggande som ett mellansteg. Det skulle alltså kräva att myndigheten utvecklar en strängare praxis som i vissa fall kan anses vara oproportionellt för vad som krävs för att näringsidkaren vidtar rättelser. Vidare anser Energimyndigheten att vitesförelägganden överklagas i högre grad än föreläggande utan viten. I samband med sådana överklaganden kommer Energimyndigheten nog att ha ökade processrättsliga arbetsuppgifter,

som i regel är mer resurskrävande och tar längre tid att visa effekt vad gäller vidtagna rättelser. Det är därför inte säkert att ett sådant ska-krav på marknadskontrollmyndigheten kommer att leda till en effektivare marknadskontroll.

Sida 23 av promemorian avser en konsekvensanalys. Det framgår att "[d]en marginala kostnadsökning som ersättningen kan medföra ryms inom befintliga budgetramar." Energimyndigheten noterar dock att 4 § i förslag till lagarna skulle leda till en högre arbetsbelastning och därmed ökade kostnader för myndighetens marknadskontroll av energirelaterade produkter.

Det föreskrivs i 5 § i förslag till lagarna att marknadskontrollmyndigheten får besluta att ett beslut om föreläggande och förbud ska gälla omedelbart. Energimyndigheten noterar att bestämmelsen kommer att gälla enbart för marknadskontroll avseende energimärkning.

Det föreskrivs i 8 § i förslag till lagarna att den som har befattat sig med ett ärende som gäller marknadskontroll enligt energimärkningsförordningen/däckmärkningsförordningen och denna lag får inte obehörigen utnyttja det som den då har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden. Energimyndigheten noterar att bestämmelsen kommer att gälla enbart för marknadskontroll avseende energimärkning.

Energimyndigheten anser att det bör regleras på vilket språk teknisk dokumentation och underlag ska författas. Energimyndigheten önskar en bestämmelse som förtydligar att den tekniska dokumentation och underlag för dessa (dvs provningsrapporter och liknande) ska vara skriven på svenska, men att även engelska kan accepteras.

Specifika synpunkter

På sida 15 av PM-et dras slutsatsen om att en sanktionsavgift inte behövs vid överträdelse av energimärkningskrav då energimärkningslagens sanktionsmöjligheter inte varit otillräckliga för att säkerställa att regelverket följs. Det är dock viktigt att poängtera att problemet inte är *om* näringsidkaren vidtar rättelser, utan *efter hur lång tid* rättelser vidtas. Tiden som går åt för marknadskontrollmyndigheten att besluta om ett vitesföreläggande, ge möjlighet för näringsidkaren att överklaga (tre veckor) och sedan begära ut själva vitet kan vara så pass lång att produkten hinner gå ur sortimentet innan den näringsidkaren vidtar några rättelser alls. Då förloras den avsedda effekten av marknadskontroll – att säkerställa en rättvis konkurrens och skydd för konsumenten. Det är därför värt att notera diskussionen om sanktionsavgifter i SOU 2017:69 Marknadskontrollmyndigheten – befogenheter och sanktionsmöjligheter (sida 256). Enligt förslaget vore det önskvärt för marknadskontrollmyndigheter att kunna utfärda en sanktionsavgift, dvs en ekonomisk avgift, vid vissa avvikelser. En möjlighet att ingripa med kraft vid

redan begångna överträdelser är avgörande för att säkerställa en effektiv marknadskontroll.

Det noteras finns ett skrivfel på sida 16 av promemorian där det framgår att marknadskontrollmyndigheter har befogenhet att ”ta provexemplar av radioutrustning” istället för ”ta provexemplar av produkt”.

Det är värt att notera att enligt SOU 2017:69 (sidor 237 – 242) finns det skäl att överväga om marknadskontrollmyndigheter ska få möjlighet att köpa in produkter anonymt. Det skulle hjälpa marknadskontrollmyndigheten att undvika ett scenario där en näringsidkare förser myndigheten med en så kallad ”golden sample”, dvs en produkt som uppfyller gällande krav medan den produkt som saluförs på marknaden under samma namn inte har egenskaper som möter produktkraven.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Anita Aspegren. Vid slutliga handläggningen har därutöver deltagit enhetschef Anna Norlén, senior rådgivare Carlos Lopes och handläggaren Anders Hallberg. Föredragande har varit juristen Carmen Butler.

Anita Aspegren

Carmen Butler